

Valtuusto**Aika** 16.11.2018 klo 12:00 - 12:45**Paikka** Kunnanvirasto, valtuuston istuntosali**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
41	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
42	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
43	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
44	Irtisanoutuminen sivistystoimen luottamustoimista, Maija Länsman	7
45	Kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2019	8
46	Kiinteistöveron vahvistaminen vuodelle 2019	9
47	Saamen kielten etäopetushanke	11
48	Etsivän nuorisotyön hanke	14
49	Ensiapu itsemurhavaarassa olevalle - ELÄMÄ -hankkeen toteutuminen ja vuoden 2018 talousarvion muutos (lisätalousarvio)	17
50	Tiedoksi saatettavat asiat	27

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Aikio Mika	12:00 - 12:45	Valtuuston puheenjohtaja	
	Porsanger Veikko	12:00 - 12:45	Valtuuston I varapuheenjohtaja	
	Katekeetta Antti	12:00 - 12:45	Valtuutettu	
	Koivisto Anni	12:00 - 12:45	Valtuutettu	
	Kordelin Marjatta	12:00 - 12:45	Valtuutettu	
	Lukkari Sammol	12:00 - 12:45	Valtuutettu	
	Manninen Ismo	12:00 - 12:45	Valtuutettu	
	Nordberg Aulis	12:00 - 12:45	Valtuutettu	
	Guttorm Väinö	12:00 - 12:45	Varavaltuutettu	
	Guttorm Urho	12:00 - 12:45	Varavaltuutettu	
	Parkkonen Anne	12:00 - 12:45	Varavaltuutettu	
	Aikio Elle Kaaren	12:00 - 12:45	Varavaltuutettu	
Poissa	Tapiola Uula		Valtuuston II varapuheenjohtaja	
	Ahlakorpi Anni		Valtuutettu	
	Halonen Markku		Valtuutettu	
	Hekkanen Raimo		Valtuutettu	
	Konttinen Pirjo		Valtuutettu	
	Tapiola Ilmari		Valtuutettu	
	Tenoranta Jarkko		Valtuutettu	
	Rautio Päivi		Perusturvajohtaja	
	Aikio Eeva-Maarit		Kehittämispäällikkö	
Muu	Tieva-Niittyvuopio Vuokko	12:00 - 12:45	Kunnanjohtaja	
	Länsman Marja	12:00 - 12:45	Pöytäkirjanpitäjä	
	Arola Laura	12:00 - 12:45	Sivistysjohtaja-rehtori	
	Porsanger Markku	12:00 - 12:45	vt. kiinteistöpäällikkö	
	Ánde Aikio	12:00 - 12:45	Tulkki	

Allekirjoitukset

Mika Aikio
puheenjohtaja

Marja Länsman
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

41 - 50

Pöytäkirjan tarkastus

Tarkastusaika

Ismo Manninen

Sammol Lukkari

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä

Kunnanvirasto, keskustoimisto

Minna Lukkari
ilmoitustaulun hoitaja

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valt 16.11.2018 § 41

Valtuuston kokouskutsu on lähetetty valtuutetuille, kunnanhallituksen puheenjohtajalle, kunnanjohtajalle ja kunnanhallituksen jäsenille 9.11.2018. Kokouskutsu on samana päivänä pantu nähtäväksi kunnan ilmoitustaululle. Kuulutus valtuuston kokouksesta on ollut myös Inarilainen-lehdessä. Kokouksen pöytäkirja pidetään nähtävänä 30.11.2018.

Päätös:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja jäsenmäärän suhteen päätösvaltaiseksi.

Nimenhuudossa oli läsnä 8 varsinaista valtuutettua ja 4 varavaltuutettua. Nimenhuutoluettelo liitteenä nro 1. Todettiin, että Suomen Keskustan valtuutettu Raimo Hekkanen oli ilmoittanut esteen kokoukseen osallistumiseen. Hänelle oli kutsuttu varajäseneksi Suomen Keskustan 1. varavaltuutettu Väinö Guttorm. Suomen Keskustan valtuutettu Uula Tapiola oli ilmoittanut esteen kokoukseen osallistumiseen. Hänelle oli kutsuttu varajäseneksi Suomen Keskustan 2. varavaltuutettu Urho Guttorm. Suomen Keskustan valtuutettu Ilmari Tapiola oli ilmoittanut esteen kokoukseen osallistumiseen. Hänelle oli kutsuttu varajäseneksi Suomen Keskustan 5. varavaltuutettu Raimo Esa Guttorm. Raimo Esa Guttorm ei saapunut kokoukseen. Suomen Keskustan valtuutettu Markku Halonen oli ilmoittanut esteen kokoukseen osallistumiseen. Hänelle ei saatu varajäsentä. Kristillisdemokraattisen Puolueen valtuutettu Pirjo Konttinen oli ilmoittanut esteen kokoukseen osallistumiseen. Hänelle oli kutsuttu varajäseneksi Kansallisen Kokoomuksen ja Kristillisdemokraattisen Puolueen vaaliliiton 4. varavaltuutettu Anne Parkkonen. Vasemmistoliiton valtuutettu Anni Ahlakorpi oli ilmoittanut esteen kokoukseen osallistumiseen. Hänelle oli kutsuttu varajäseneksi Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ja Vasemmistoliiton vaaliliiton 1. varavaltuutettu Elle Aikio.

Liitteet

Liite 1 Nimenhuutoluettelo 16.11.2018 § 41

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valt 16.11.2018 § 42

Valtuuston työjärjestyksen mukaan kutakin kokousta varten valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Ismo Manninen ja Sammol Lukkari.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Valt 16.11.2018 § 43

Valtuusto hyväksyy kokouksen esityslistan mukaisen asioiden käsittelyjärjestyksen.

Päätös:

Valtuusto hyväksyi kokouksen työjärjestyksen esityslistan mukaisesti.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 143
§ 44

05.11.2018
16.11.2018

Irtisanoutuminen sivistystoimen luottamustoimista, Maija Länsman

124/00.02.00/2018

Kh 05.11.2018 § 143

Maija Länsman on 30.10.2018 ilmoittanut irtisanoutuvansa sivistystoimen luottamustoimista. Maija Länsman on sivistyslautakunnan varajäsen ja sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsen.

Ehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

- valtuusto myöntää Maija Länsmanille eron sivistystoimen luottamustoimista,
- valtuusto suorittaa uuden sivistyslautakunnan varajäsenen ja uuden sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsenen vaalin.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt 16.11.2018 § 44

Ehdotus:

Valtuusto

- myöntää Maija Länsmanille eron sivistystoimen luottamustoimista
- suorittaa uuden sivistyslautakunnan varajäsenen ja uuden sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsenen vaalin.

Päätös:

Valtuusto myönsi Maija Länsmanille eron sivistystoimen luottamustoimista.

Marjatta Kordelin esitti kokoomuksen puolesta, että sivistyslautakunnan varajäseneksi ja sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston jäseneksi nimetään Eemeli Hekkanen. Valtuusto hyväksyi Marjatta Kordelinin esityksen yksimielisesti.

Jakelu

Maija Länsman
Eemeli Hekkanen
Sivistystoimi

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanhallitus

§ 134

05.11.2018

Valtuusto

§ 45

16.11.2018

Kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2019

191/02.03.00/2013

Kh 05.11.2018 § 134

Kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella. Vuoden 2019 tuloveroprosentti tulee ilmoittaa verohallitukselle viimeistään maanantaina 19.11.2018.

Yhden veroprosentin verotuotto vuodelle 2017 oli noin 185.000 euroa. Vuoden 2017 veroprosentti oli 20,75. Talousarviossa on arvioitu vuoden 2018 kunnallisveron kertymäksi noin 3.750.000 euroa. Kunnalla on ollut mittavia investointeja viime vuosina, ja niitä on tulossa myös lähivuosina.

Ehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2019 tuloveroksi 21,00 prosenttia.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt 16.11.2018 § 45

Ehdotus:

Valtuusto vahvistaa vuoden 2019 tuloveroksi 21,00 prosenttia kunnanhallituksen esityksen mukaisesti.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Verohallinto

Kunnanhallitus	§ 135	05.11.2018
Valtuusto	§ 46	16.11.2018

Kiinteistöveron vahvistaminen vuodelle 2019

192/02.03.00/2013

Kh 05.11.2018 § 135

Kiinteistöverolain mukaan valtuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa verotusmenettelylain mukaisesti varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Vuonna 2018 kiinteistöveron ylä- ja alarajat ovat seuraavat:

	Min. %	Max. %	Utsjoella v. 2018	ka. Lapissa
Yleinen kiinteistövero	0,93	2,00	1,20	1,24
Vakituisen asunnon kv.	0,41	1,00	0,65	0,53
Muiden asuinrakennusten	0,93	2,00	1,60	1,19
Voimalaitosten	0,93	3,10	-	
Rakentamaton rak.paikka	2,00	6,00	2,00	

Raja-arvoilla kiinteistöveron tuotto on seuraava:

	Verotusarvo €	Min%€	Max% €
Yleinen kiinteistövero	22.486.792,00	209.127,17	449.735,84
Vakituisen asunnon kv.	25.242.857,00	103.495,71	252.428,57
Muiden asuinrakennusten	12.774.395,00	118.801,87	255.487,90
Rakentamaton rak.paikka	39.706,00	794,12	2.382,36
Yhteensä €	60.543.750,00	432.218,87	960.034,67

Kiinteistöveron kertymä vuodelta 2017 oli 633.123,09 euroa. Kiinteistöveroa on arvioitu vuodelle 2018 kertyvän noin 630.000 euroa.

Ehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2019 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

Yleinen kiinteistövero	1,25
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,65
Muiden asuinrakennusten kv	1,60
Rakentamaton rak.paikka	2,00

Päätös:

Veikko Porsanger esitti, että yleinen kiinteistöveroprosentti säilytetään 1,20 eikä sitä koroteta. Veikko Porsangerin esitystä ei kannatettu.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 135
§ 46

05.11.2018
16.11.2018

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt 16.11.2018 § 46

Ehdotus:

Valtuusto vahvistaa vuoden 2019 kiinteistöveroprosentit kunnanhallituksen esityksen mukaan seuraavasti:

Yleinen kiinteistövero	1,25
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,65
Muiden asuinrakennusten kv	1,60
Rakentamaton rak.paikka	2,00

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Verohallinto

Sivistyslautakunta	§ 115	07.06.2018
Kunnanhallitus	§ 137	05.11.2018
Valtuusto	§ 47	16.11.2018

Saamen kielten etäopetushanke

100/00.01.05/2018

Sivltk 07.06.2018 § 115

Utsjoen kunta on hakenut ja saanut Opetusministeriön rahoituksen Saamen kieltä etäopetusta hyödyntävän opetuksen kehittämishankkeeseen. Hankkeessa Suomen Saamelaiskäräjät on Utsjoen kunnan partneri.

Pilottihankkeen tarkoituksena on parantaa saamelaisopetuksen saavutettavuutta ja saattaa yhä useampi saamelaisoppilas saamen kielen opetuksen piiriin etäyhteyksiä käyttäen. Saamen kielen opetus on monenlaisten haasteiden edessä, ja uusia, etäyhteyksiä hyödyntäviä menetelmiä on syytä kehittää, jotta laadukasta opetusta voidaan jatkossa tarjota yhä laajemmalla alueella asuvalle saamelaisväestölle. Saamelaisopetuksen resursseja on hajallaan ympäri maata, ja niiden koordinointi ja tarvealueille ohjaaminen on erityisen tärkeää, jotta varmistetaan oikeus kielen oppimiseen ja mahdollisuus saada jatkossakin saamenkielisiä työntekijöitä ja toimijoita yhteisöön.

Hankkeessa :

- 1) kartoitetaan saamen kielten opetuksen tarve ja tilanne saamelaisten kotiseutualueen kuntien ulkopuolella,
- 2) kehitetään saamen kielten etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen pedagogisia ja teknisiä ratkaisuja,
- 3) kehitetään opetussuunnitelmaa, jossa otetaan huomioon oppilasryhmän kielellinen heterogeenisuus, mm. että opetus on aloitettava useimmiten alkeista siitä huolimatta, että oppilas olisi jo käynyt peruskoulua useamman vuosiluokan,
- 4) käynnistetään etäyhteyksiä hyödyntävä opetus, jossa Utsjoen kunta yhteistyössä muiden saamelaisten kotiseutualueen kuntien kanssa järjestää saamen kielten perusopetusta ja lukiokoulutusta täydentävää opetusta kotiseutualueen kuntien ulkopuolelle,
- 5) annetaan perusopetuksen ja lukion oppilaille/opiskelijoille saamen kielen opetusta verkossa kaksi (2) viikkotuntia/ryhmä koko kouluvuoden ajan,
- 6) kootaan saamen kielten opetusryhmät valtakunnallisesti siten, että opetusta voidaan antaa pedagogisesti järkevällä tavalla,

Sivistyslautakunta	§ 115	07.06.2018
Kunnanhallitus	§ 137	05.11.2018
Valtuusto	§ 47	16.11.2018

---

luodaan verkkoon eri saamen kielten äidinkielen ja toisen kielen/vieraan kielen hyvin tuetut opetusryhmät, 4

Hankkeeseen palkataan projektipäällikkö (1 ht) ja yhteyskoordinaattori (0,5 ht) sekä opettajaresurssija oppilaskartoituksessa ilmenevän tarpeen mukaan, 1-3 htv. Tarpeiden odotetaan kasvavan hankkeen edetessä ja kun tieto saamen opiskelumahdollisuudesta leviää. Opettajaresurssit katetaan opetusta vastaanottavilta kunnilta perittävin maksuin. Tekninen tuki ostetaan ostopalveluna, ja yhteyskoordinaattori palkataan Saamelaiskäräjille siirrettävän partneriosuuden turvin.

Hankkeeseen haettu rahoitus oli 522 211,51 euroa, josta myönnettiin 429 000 euroa. Hankkeen omarahoitusosuus on 10%, joten hankkeen kokonaisbudjetti on 476 667 euroa ja omavastuuosuus 47 667 euroa. Hankerahasta siirretään saamelaiskäräjille yhteyskoordinaattorin palkkaa ja muita kuluja vastaava osuus. Omarahoitusosuus jaetaan Utsjoen kunnan ja Saamelaiskäräjien kesken, ja katetaan pääosin viranhaltijoiden työaikana, hallinto- ja työhuonekuluina ja opetusta vastaanottavien kuntien maksuina.

Hankerahoituksen käyttöaika on 1.4.2018 - 31.12.2020.

Tarkempi erittely hankekustannuksista oheismateriaalina.

Asian valmisteli sivistysjohtaja-rehtori Laura Arola.

Ehdotus:

Sivistyslautakunta käynnistää hankkeen 1.5.2018 alkaen ja valtuuttaa sivistysjohtaja-rehtorin tekemään tarpeelliset muutokset vuositalousarvioihin. Saamelaiskäräjille siirretään saadusta rahoituksesta 158 300 euroa opetuksen koordinoitua varten. Saamelaiskäräjät kattaa hankkeen omavastuuosuudesta 21 000 euroa.

Jäljelle jää 26 667 euroa omavastuuta, josta vuodelle 2018 on varattava 5719 euroa. Sivistyslautakunta pyytää kunnanvaltuustolta lupaa siirtää tämä summa käyttötaloudesta (viranhaltijoiden palkat) hanketalouteen.

Seuraavan kahden vuoden omavastuu huomioidaan talousarvion laadinnassa.

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

Sivistyslautakunta	§ 115	07.06.2018
Kunnanhallitus	§ 137	05.11.2018
Valtuusto	§ 47	16.11.2018

Kh 05.11.2018 § 137

Ehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi Saamen kielten etäopetushankkeen lisämäärärahan sivistyslautakunnan esityksen mukaisesti:

Tulot 116.669 €

Menot 122.388 €

Netto 5719 €

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus edellytti, että sivistysjohtaja-rehtori esittelee hanketta valtuuston kokouksessa ja luvut tarkistetaan kokoukseen mennessä.

Valt 16.11.2018 § 47

Sivistysjohtaja-rehtori esittelee hankkeen valtuuston jäsenille.

Ehdotus:

Valtuusto hyväksyy Saamen kielten etäopetushankkeen lisämäärärahan kunnanhallituksen esityksen mukaisesti:

Tulot 116.669 €

Menot 122.388 €

Netto 5719 €

Päätös:

Saamen kielten etäopetushankkeen projektipäällikkö Eila Tapiola esitteli hanketta valtuuston jäsenille.

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Sivistyslautakunta
Kirjanpito

Pöytäkirjan tarkastajat:

Sivistyslautakunta	§ 117	07.06.2018
Kunnanhallitus	§ 136	05.11.2018
Valtuusto	§ 48	16.11.2018

Etsivän nuorisotyön hanke

Sivltk 07.06.2018 § 117

Utsjoen kunta on hakenut ja saanut avustusta etsivän nuorisotyön käynnistämiseen.

Utsjoen kunnan etsivässä nuorisotyössä panostetaan tuen tarpeessa olevien nuorten auttamiseen ja aktivointiin. Etsivä nuorisotyö tukee nuorten kasvua, omaehtoista toimintaa ja vahvistaa nuorten itsenäistymistä, edistää nuorten hyvinvointia, osaamista, osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Työssä huomioidaan paikallinen elämäntapa, nuorten kielellinen ja kulttuurinen tausta ja monikulttuurisuus, ja tuetaan positiivista identiteettiä suhteessa näihin. Vahvistamalla kulttuurista yhteenkuuluvutta vahvistetaan nuorten kokemusta pärjäämisestä (saam. birgen).

Utsjoen kunnassa on ollut hankemuotoista etsivää nuorisotyötä vuosina 2010 - 2014. Etsivää nuorisotyötä jatketaan vuonna 2014 toteutetun etsivän nuorisotyön jatkona, koska tuen tarpeessa ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria on. Utsjoen erityisenä haasteena ovat pienet ikäluokat ja suuret välimatkat kyläkeskusten välillä (Karigasniemi - Utsjoki 110 km, Utsjoki - Nuorgam 42 km). Lisäksi suurin osa nuorista asuu taajaman ulkopuolella.

Etsivä nuorisotyöntekijä pyrkii kartoittamaan kunnan nuorten tilannetta ja toimia, joilla syrjäytymistä ehkäistään. Hän tavoittaa kotipaikkakunnalle jääneet tai palanneet nuoret, ja käy yhdessä nuorten kanssa läpi heidän elämäntilannettaan ja tulevaisuuden suunnitelmiaan. Työntekijän toimisto sijaitsee kirkonkylällä, mutta tapaamisia sovitaan myös muihin kyläkeskuksiin. Etsivä nuorisotyöntekijä auttaa tarvittaessa nuorta asioimaan eri viranomaisten kanssa, opiskelupaikan hakemisessa ja myös työpaikan saamisessa.

Myönnetty avustus on 13 750 euroa, ja sen käyttöaika 01.05.2018 – 30.04.2019. Avustus tulee käyttää etsivän nuorisotyöntekijän (0,5 htv) palkkauskuluihin. Etsivää nuorisotyötä voidaan ostaa osin ostopalveluna ja osin ottaa se osaksi koulukuraattorin toimea.

Kustannusarvio

Palkat 20702 euroa
Matka- ja kuljetuskustannukset 3000 euroa
Kurssi- ja koulutuskustannukset 300 euroa
Työnohjaus 300 euroa

Sivistyslautakunta	§ 117	07.06.2018
Kunnanhallitus	§ 136	05.11.2018
Valtuusto	§ 48	16.11.2018

Muut kustannukset 1000 euroa (tapahtumat, tiedotus, välineistö)

Rahoitus

Valtionavustus: 13750

Omapastuuosuus: 9552

Yhteensä: 23 332

Asian valmisteli sivistysjohtaja-rehtori Laura Arola

Ehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy hankkeen käynnistettäväksi 1.5. alkaen, ja esittää valtuustolle omavastuuosuuden 9552 euroa hyväksymistä lisämäärärahana.

Muutosehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy hankkeen käynnistettäväksi 1.5. alkaen, ja esittää valtuustolle vuoden 2018 omavastuuosuuden 4298 euroa hyväksymistä lisämäärärahana. Vuoden 2019 osuus otetaan huomioon talousarvion laatimisessa.

Päätös:

Muutosehdotus hyväksyttiin.

Kh 05.11.2018 § 136

Ehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi Etsivän nuorisotyön hankkeen lisämäärärahan sivistyslautakunnan muutetun ehdotuksen mukaisesti:

Tulot 6.875 €

Menot 11.173 €

Netto 4.298 €

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt 16.11.2018 § 48

Ehdotus:

Pöytäkirjan tarkastajat:

Sivistyslautakunta	§ 117	07.06.2018
Kunnanhallitus	§ 136	05.11.2018
Valtuusto	§ 48	16.11.2018

Valtuusto hyväksyy Etsivän nuorisotyön hankkeen lisämäärärahan kunnanhallituksen esityksen mukaisesti:

Tulot 6.875 €

Menot 11.173 €

Netto 4.298 €

Päätös:

Sivistysjohtaja-rehtori Laura Arola esitteli hanketta valtuuston jäsenille.

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Sivistyslautakunta
Kirjanpito

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Ensiapu itsemurhavaarassa olevalle - ELÄMÄ -hankkeen toteutuminen ja vuoden 2018 talousarvion muutos (lisätalousarvio)

184/00.01.05/2016

Petultk 02.02.2017 § 4

Utsjoen kunta on hakenut ja saanut rahoituksen sosiaali- ja terveysministeriöltä ”Ensiapu itsemurhavaarassa olevalle – ELÄMÄ” –hankkeelle. Valtionavustuksilla rahoitetaan hyvien käytäntöjen levittämistä ja juurruttamista heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien hyvinvoinnin, terveyden ja vastuunottokyvyn parantamiseksi.

Hankkeessa tuodaan ja pilotoidaan Suomeen Kanadassa kehitetty Living Works:n menetelmä. Hankkeen tavoitteena on kouluttaa tavallisia kansalaisia, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä sekä muita toimijoita (mm poliisi, seurakunnan työntekijät) tunnistamaan itsemurhavaarassa oleva, ottamaan itsemurha-ajatukset turvallisesti puheeksi sekä antamaan siinä tilanteessa olevalle ihmiselle ensiapua ja ohjaamaan henkilö saamaan tarvittavaa apua.

Hankkeen toteuttajana toimii Utsjoen kunta ja vastuuhenkilönä toimii vastaava lääkäri Heidi Eriksen. Vuoden 2018 aikana hankkeeseen palkataan osa-aikainen projektityöntekijä.

Hankeaika on 1.1.2017 – 31.12.2018.

Hankehakemuksessa kokonaisbudjetti oli 120 000 € ja valtionavustusta haettiin 96 000 €. Hankkeen omarahoitusosuus on määritelty vähintään 20 %.

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta 80 000 € vuosille 2017 ja 2018. Omavastuu osuus on vähintään 20 000€ (10 000€/vuosi). Tammikuun aikana Utsjoen kunnan on toimitettava sopeutettu kustannusarvio Sosiaali- ja terveysministeriöön, jossa on huomioitu haettua pienempi valtionavustusten määrä, toimitettu 18.1.2017.

Oheismateriaalina hankkeen rahoituspäätöksen mukainen sopeutettu hankkeen kustannusarvio vv. 2017-2018

Sosiaali- ja terveysministeriölle on toimitettu 18.1.2017 lisämääräraha hakemus uudella kustannusarviolla, lisämäärärahan (valtionavustuksen) tarve on 52.800€. Alkuperäisessä hankehakemuksessa ja liitteenä olleessa kustannusarviossa on hankkeen kustannukset arvioitu liian pieniksi mm. käännoistyöt ja palkkauskulut.

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Uusi kustannusarvio:

	Vuosi 2017	Vuosi 2018	Yhteensä
Henkilöstömenot	33.000	71.000	104.000
- Projektiin palkattava henkilöstö	0	38.000	38.000
-Työpanoksen siirto	33.000	33.000	66.000
Palvelujen ostot yht.	48.000	11.000	59.000
Aineet, tarvikkeet, tavarat	500	500	1.000
Vuokrat	500	500	1.000
Investointimenot	1000	0	1.000
Menot yhteensä	83.000	83.00	166.000
Valtionavustukseen oikeuttavat			
kustannukset	83.000	83.000	166.000
Oma rahoitusosuus	16.600	16.600	33.200
Haettava valtionavustus	66.400	66.400	132.800

Kustannusarvio on kokonaisuudessaan nähtävänä kokouksessa.

Työpanoksen siirto sisältää vastaava lääkäri Heidi Eriksenin työpanosta hankkeeseen 20% viikossa (yksi työpäivä viikossa) sekä muiden kunnan työntekijöiden työpanoksen hankkeeseen. Vuonna 2018 hankkeeseen palkataan osa-aikainen (50%) hanketyöntekijä.

Kunnan oma rahoitusosuus on koko hankkeen ajalta 33.200 €, josta v. 2017 16.600€ ja v. 2018 16.600€.

Sosiaali- ja terveysministeriö on luvannut käsitellä lisämääräraahakemuksen ja toimittaa päätöksen vkolla 4.

Hanke ei sisälly kunnan v. 2017 talousarvioon. Hankkeesta laaditaan lisätalousarvio uuden rahoituspäätöksen mukaisesti, joka esitetään valtuustolle hyväksyttäväksi.

Liite: lisätalousarvio vuodelle 2017 hankkeesta, jaetaan kokouksessa.

Vastaava lääkäri Heidi Eriksen tulee kokoukseen kertomaan tarkemmin hankkeesta ja vastaamaan mahdollisiin lisäkysymyksiin.

Oheismateriaalina hankehakemus, alkuperäinen rahoitussuunnitelma ja Sosiaali- ja terveysministeriön päätös.

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Valmistelija: vastaava lääkäri Heidi Eriksen

Valmistelijan ehdotus: Perusturvalautakunta hyväksyy

- hyväksyy ”Ensiapu itsemurhavaarassa olevalle – ELÄMÄ” - - hankkeen toteutettavaksi vv. 2017-2018 ja hankkeen rahoituspäätöksen mukaisen kustannusarvion vv. 2017-2018.
- hyväksyy vastaavan lääkärin 20 %:n työpanoksen käyttämistä hankkeeseen. Työpanos myydään hankkeelle.
- hyväksyy liitteenä olevan hankkeen talousarvion vuosille 2017-2018 ja esittää v. 2017 hankkeen talousarvion valtuustolle hyväksyttäväksi
- valtuuttaa perusturvajohtajan ja vastaavan lääkärin valitsemaan hankkeelle osa-aikaisen projektityöntekijän v. 2018

Ehdotus:

Ehdotus annetaan kokouksessa, koska lisämääräraahakemuksesta ei ole tullut päätöstä.

Lisätalousarvio tuodaan suoraan kokoukseen, jolloin myös STM:lle esitetystä lisämääräraahakemuksesta on päätös.

Lisävalmistelu:

Sosiaali- ja terveysministeriö ei ole käsitellyt vielä 18.1.2017 toimitettua lisämääräraahakemusta. Asia tuodaan perusturvalautakunnan käsiteltäväksi Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen jälkeen.

Ehdotus:

Asia tuodaan perusturvalautakunnan käsiteltäväksi Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen jälkeen.

Päätös:

Vastaava lääkäri Heidi Eriksen kertoi tarkemmin hankkeesta.

Ehdotus hyväksyttiin.

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Petultk 14.03.2017 § 21

Utsjoen kunta on hakenut 18.1.2017 päivätyllä hakemuksella 52 800 euroa valtionavustusta aiemmin myönnetyn 80 000 euron lisäksi. Sosiaali- ja terveysministeriö on hyväksynyt 13.2.2017 Utsjoen kunnan hakemuksen ja myöntänyt hankkeelle 52 800 euroa lisää valtionavustusta. Vuoden 2016 määräraha on käytettävä vuoden 2018 lokakuun loppuun mennessä.

Kustannusarvio:

	Vuosi 2017	Vuosi 2018	Yhteensä
Henkilöstömenot	33.000	71.000	104.000
- Projektiin palkattava henkilöstö	0	38.000	38.000
- Työpanoksen siirto	33.000	33.000	66.000
Palvelujen ostot yht.	48.000	11.000	59.000
Aineet, tarvikkeet, tavarat	500	500	1.000
Vuokrat	500	500	1.000
Investointimenot	1000	0	1.000
Menot yhteensä	83.000	83.00	166.000
Valtionavustukseen oikeuttavat kustannukset	83.000	83.000	166.000
Oma rahoitusosuus	16.600	16.600	33.200
Haettava valtionavustus	66.400	66.400	132.800

Työpanoksen siirto sisältää vastaava lääkäri Heidi Eriksenin työpanosta hankkeeseen 20% viikossa (yksi työpäivä viikossa) sekä muiden kunnan työntekijöiden työpanoksen hankkeeseen, ed. mainittu työpanos myydään hankkeelle. Vuonna 2018 hankkeeseen palkataan osa-aikainen (50%) hanketyöntekijä.

Kunnan oma rahoitusosuus on koko hankkeen ajalta 33.200 €, josta v. 2017 16.600€ ja v. 2018 16.600€.

Hanke ei sisälly kunnan v. 2017 talousarvioon. Hankkeesta laaditaan lisätalousarvio uuden rahoituspäätöksen mukaisesti, joka esitetään valtuustolle hyväksyttäväksi.

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Liite: lisätalousarvio vuodelle 2017 hankkeesta.

Vastaava lääkäri Heidi Eriksen tulee kokoukseen kertomaan tarkemmin hankkeesta ja vastaamaan mahdollisiin lisäkysymyksiin.

Oheismateriaalina hankehakemus, alkuperäinen rahoitussuunnitelma ja Sosiaali- ja terveysministeriön päätökset.

Valmistelija: vastaava lääkäri Heidi Eriksen

Valmistelijan ehdotus: Perusturvalautakunta hyväksyy

- hyväksyy "Ensiapu itsemurhavaarassa olevalle – ELÄMÄ" - - hankkeen toteutettavaksi vv. 2017-2018 ja hankkeen rahoituspäätöksen mukaisen kustannusarvion vv. 2017-2018.
- hyväksyy vastaavan lääkärin 20 %:n työpanoksen käyttämistä hankkeeseen. Työpanos myydään hankkeelle.
- hyväksyy liitteenä olevan hankkeen talousarvion vuosille 2017-2018 ja esittää v. 2017 hankkeen talousarvion valtuustolle hyväksyttäväksi
- valtuuttaa perusturvajohtajan ja vastaavan lääkärin valitsemaan hankkeelle osa-aikaisen projektityöntekijän v. 2018

Ehdotus:

Perusturvalautakunta hyväksyy valmistelijan ehdotuksen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kh 06.04.2017 § 63

Ehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy perusturvalautakunnan esittämän "Ensiapu itsemurhavaarassa olevalle - ELÄMÄ" -hankkeen toteutettavaksi perusturvalautakunnan päätöksen mukaisesti v. 2017 -2018. Kunnan oma rahoitusosuus koko hankkeen ajalta on 33.200 euroa, josta v. 2017 16.600 ja v. 2018 16.600 euroa. Kunnanhallitus esittää edelleen valtuustolle, että se hyväksyy hankkeen talousarvion ja varaa talousarvioon 2017 tarvittavan lisämäärärahan menot 83.000 euroa, tulot 66.400 euroa ja netto 16.600 euroa. Vuoden 2018 määräraha sisällytetään vuoden 2018 talousarvioon.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Päätös:

Kunnanhallitus päätti pyytää vastaavan lääkärin esittelemään asiaa valtuuston kokoukseen.

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt 15.05.2017 § 26

Ehdotus:

Valtuusto hyväksyy "Ensiapu itsemurhavaarassa olevalle - ELÄMÄ" -hankkeen hankkeen lisämäärärahan vuodelle 2017 menot 83.000 euroa, tulot 66.400 euroa ja netto 16.600 euroa. Vuoden 2018 määräraha sisällytetään vuoden 2018 talousarvioon.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Petultk 03.10.2018 § 54

ELÄMÄ –hanke on Utsjoen kunnan hallinnoima hanke, jonka tarkoituksena on lisätä yhteisön itsemurhien ehkäisytaitoja. Hankkeessa pilotoidaan Suomeen maailmanlaajuisessa käytössä oleva koulutuskokonaisuus ASIST (Applied Suicide Intervention Skills Training). ASIST menetelmällä voidaan kouluttaa niin ammattilaisia kuin myös vapaaehtoisia mm. kouluihin, työpaikoille, poronhoitajayhteisöihin sekä metsästysseuroihin (erityinen ryhmä, jolla on helppo saatavuus kuolettaviin aseisiin) tunnistamaan ja ottamaan puheeksi itsetuhoisuus. Menetelmän on kehittänyt ja sen omistaa Kanadassa toimiva LivingWorks education. Norjassa ASIST koulutuksia hallinnoi VIVAT selvmordsforebygging, joka toimii Tromsan yliopiston alaisuudessa. ELÄMÄ-hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä VIVAT selvmordsforebyggingin kanssa.

Hankeaika: 1.1.2017 - 31.12.2018

ELÄMÄ -hankkeen toteutuminen aj. 1.1.2017 - 30.06.2018

Pöytäkirjan tarkastajat:

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Kurssinohjaajien koulutus Norjan VIVAT organisaation kautta

Kolme kurssinohjaajaa on koulutettu lokakuussa 2017 Trondheimissa VIVAT:n järjestämällä kurssinohjaajakoulutuksessa. Saadakseen kurssinohjaajapätevyyden, kuuluu koulutukseen myös kolmen kurssin ohjaaminen Norjan puolella. Ensimmäinen koulutuskurssi on pidetty Kirkkoniemessä 22.-23.11.2017, toinen Karasjoella 24.-25.1.2018 ja kolmas Kirkkoniemessä 5.-6.2.2018. Kurssinohjaajapätevyyden ovat saaneet Heidi Eriksen ja Minna Pieski (yksi koulutukseen osallistuneista irtisanoutui hankkeesta).

Pidetyt "Ensiapua itsemurhavaarassa olevalle" -koulutukset

Kurssinohjaajat (Heidi Eriksen ja Minna Pieski) ovat pitäneet viisi koulutusta Suomessa: Utsjoella 21.-22.3., Inarissa 10.-11.4., Hetassa 25.-26.4., Ivalossa 22.-23.5. ja Sodankylässä 29.-30.5. Koulutuksiin on osallistunut 88 henkilöä. Viimeinen hankkeen aikana pidettävä koulutus järjestetään Rovaniemellä 29.-30.8.

Koulutusmateriaalina on käytetty suomenkielisiä tekstejä opetusfilmien tukena sekä apusanalistoja norjankielisen materiaalin lisäksi. Koulutusten toteuttamisesta Suomessa on neuvoteltu VIVAT selvmordsforebyggingin kanssakokontumalla Tromssaan sekä sähköpostitse ja skypeen välityksellä.

Materiaalin käänös

Keväällä 2017 neuvoteltiin Living Works Educationin kanssa materiaalin käännöstyöstä, mutta neuvottelujen jälkeen Living Works totesi ELÄMÄ –hankkeen olevan niin pienen, ettei lähde tässä vaiheessa mittavaan käännöstyöhön, joka vaatisi laadunvarmistamiseksi kaksoiskäännöksen (englanti – suomi – englanti – suomi). Living Works antoi kuitenkin luvan käyttää norjankielistä materiaalia ja tulkata suomeksi. Materiaalin käänös on jäänyt pois tästä hankkeesta. Tavoitteena on neuvotella jatkorahoitusta hankkeelle ja jo tämän hankkeen aikana aloittaa neuvottelut käännöstyöstä LivingWorks Educationin kanssa uudelleen.

Raportointi

Loppuraporttia aletaan työstämään syksyllä 2018

Selvitys henkilöstön käytöstä

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Terveyskeskuslääkäri Heidi Eriksen on työskennellyt ELÄMÄ-hankkeessa hankevastaavana 1.1.2017 alkaen 20%:n työpanoksella.

Hankekoordinaattoriksi on palkattu Minna Pieski 20 %:n työajalla aj. 15.8.2017 - 31.1.2018 ja 1.2.2018-31.12.2018 60 %:n työajalla.

Hankkeen taloushallinnon tehtäviä on hoitanut kanslisti Raija Lehmonen. Tehdyt työtunnit on kirjattu hankkeen menoiksi. Perusturvajohtajan tehtyjä työtunteja ei ole kirjattu hankkeen menoiksi.

Hankkeessa on tehty tiivistä yhteistyötä Norjan VIVAT selvmordsforebyggingin kanssa sekä Saamelaisten kansallisen psyykkisen terveyden ja päihdehuollon osaamiskeskuksen (SANKS) kanssa.

VIVAT selvmordsforebygging on tarjonnut ilmaista työnohjausta hankkeen kouluttamille kurssinohjaajille.

Hankkeen menot ja rahoitus 01.01.2017-31.12.2018

Hankkeen kokonaiskustannukset	166.000
- oma rahoitusosuus	33 200
- valtionavustus	132.800

Elämä-hankkeen menoista ja rahoituksesta on tehty muutosehdotus STM:lle 20.12.2017 ja muutosehdotus on hyväksytty. Muutosehdotuksessa on huomioitu mm. käännostöiden poisjäänti, hankekoordinaattorin työajan ja palkkauskustannuksien lisäys sekä vuodelle 2017 suunniteltujen toimintojen ja kustannuksien siirtymistä v. 2018.

Valtionavustuksen maksamiseksi on tehty kaksi maksatushakemusta:

- ajalta 1.1.-31.12.2017 29.1.2018 ja
- ajalta 1.1.-30.6.2018 30.7.2018.

(Viimeinen hakemus ajalta 1.7.-31.12.2018 tehdään 5.2.2019 mennessä.)

Toteutuneet kustannukset aikavälillä 1.1.2017 - 30.6.2018:

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Aikaväli	Kokonais- kustannukset	Valtionavustus 80 %	Oma rahoitus- osuus 20 %
1.1.-31.12.2017			
- maksatushakemus	41.894,34	33.515,48	8.378,86
- Korjattu maksatus- hakemus *	43.175,32	34.540,25	8.635,07
1.1.-30.6.2018	51.171,51	40.937,20	10.234,31

* Vuoden 2017 maksuun haetuista kustannuksista jäi hakematta 1280,98 euroa (hankkeelle kuuluvat eläkemenot), koska maksatushakemusta tehtäessä vuoden 2017 kirjanpito oli keskeneräinen. v. 2017 kustannukset on haettu hankkeen menoiksi 7.9.2018.

Vuoden 2018 talousarviossa Elämä-hankkeeseen on budjetoitu:

Tulot	66.400-
Menot	83.000
Netto	16.600

Muutetaan vuoden 2018 talousarvio rahoituspäätöksen ja muutosehdotuksen mukaiseksi huomioiden v. 2017 toteutuneita kustannuksia:

Tulot	98 260-, josta lisätalousarvio 31.860-
Menot	122.825, josta lisätalousarvio 39.825
Netto	24.565, josta lisätalousarvio 7.965

Oheismateriaalina lisätalousarvio.

Ehdotus:

Perusturvalautakunta

- 1) merkitsee tiedoksi Elämä-hankkeen tilanteen
- 2) esittää valtuustolle lisätalousarvion hyväksyttäväksi Elämä-hankkeelle, kp 6440:

Tulot	31.860-
Menot	39.825
Netto	7.965

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kh 05.11.2018 § 138

Pöytäkirjan tarkastajat:

Perusturvalautakunta	§ 4	02.02.2017
Perusturvalautakunta	§ 21	14.03.2017
Kunnanhallitus	§ 63	06.04.2017
Valtuusto	§ 26	15.05.2017
Perusturvalautakunta	§ 54	03.10.2018
Kunnanhallitus	§ 138	05.11.2018
Valtuusto	§ 49	16.11.2018

Ehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi Elämä-hankkeen (kp 6440) lisätalousarvion perusturvalautakunnan esityksen mukaisesti:

Tulot 31.860-
Menot 39.825
Netto 7.965

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt 16.11.2018 § 49

Ehdotus:

Valtuusto hyväksyy Elämä-hankkeen (kp 6440) lisätalousarvion perusturvalautakunnan esityksen mukaisesti:

Tulot 31.860-
Menot 39.825
Netto 7.965

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Perusturvalautakunta
Kirjanpito

Tiedoksi saatettavat asiat

Valt 16.11.2018 § 50

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että hänelle on toimitettu valtuutettu Väinö Guttormin allekirjoittama valtuustoaloite koskien tievalaistuksen rakentamista Utsjoen kirkonkylän Ringi-tielle.

Kunnan hallintosäännön 122 §:n mukaan valtuustoaloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Valtuustoaloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät: 41, 42, 43, 50
	HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	
		Pohjois-Suomenhallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Postiosoite: PL 189, 90101 OULU Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
	Kunnallisvalitus, pykälät 44, 45, 46, 47, 48, 49	Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika <input type="text"/> päivää
Muu valitusviranomaisen	Pykälät	Valitusaika <input type="text"/> päivää
		<input type="text"/>
		<input type="text"/>
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.		

Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero – päätös, johon haetaan muutosta – miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi – muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p>
Valitusasia- kirjojen toimitaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>